

LIETUVOS RESPUBLIKOS TRIŠALĖ TARYBA

POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2021-09-21 Nr. TTP-11

Vilnius

Posėdis įvyko 2021-09-21.

Posėdžio pirmininkas Vytautas Šilinskas

Posėdžio sekretorė Valda Pranckuvienė

Dalyvavo:

Vyriausybės atstovai: Alminas Mačiulis – Vyriausybės kanclerio pavaduotojas, Aušra Gratulevičienė – Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės patarėja, Vytautas Šilinskas – Socialinės apsaugos ir darbo viceministras, Vita Baliukevičienė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės skyriaus vedėja, Rūta Juršaitė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės skyriaus vyresnioji patarėja, Aušra Putk – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinio dialogo skyriaus vedėja.

Profesinių sąjungų atstovai: Inga Ruginienė – Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos pirmininkė, Aleksandras Posochovas – Lietuvos paslaugų sferos darbuotojų profesinės sąjungos pirmininkas, Ričardas Garuolis – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ generalinis sekretorius, Kęstutis Juknis – Lietuvos profesinės sąjungos „Sandrauga“ pirmininkas, Dalia Jakutavičė – Lietuvos pramonės profesinių sąjungų federacijos pirmininkė, Vincas Kunca – Lietuvos profesinės sąjungos Solidarumas“ valdybos narys.

Darbdavių organizacijų atstovai: Rūta Skyrienė – asociacijos „Investors’ Forum“ vykdomoji direktorė, Emilis Ruželė – asociacijos „Investors’ Forum“ Politikos ir korporatyvinių reikalų vadovas, Ričardas Sartatavičius – Lietuvos pramonininkų konfederacijos generalinis direktorius, Evalda Šiškauskienė – Lietuvos pramonininkų konfederacijos viceprezidentė, Aurelija Gabrielė Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidiumo narė, Aušra Žliobaitė – Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmų Kooperacijos ir teisės skyriaus vedėja, Gediminas Rainys – Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijos patarėjas ekonomikos klausimais.

Kiti asmenys: Agnė Kavaliauskienė – Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Strateginių kompetencijų grupės patarėja, Eigilė Čygaitė-Elzbergienė – Lietuvos pramonininkų konfederacijos ekspertė, Povilas Drižas – Tarptautinio transporto ir logistikos aljanso generalinis sekretorius, Zita Spranginienė – Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Kontrolės departamento atstovė, Vytautas Kirkickas – Lietuvos profsąjungų lygos jaunimo organizacijos pirmininkas, Viktorija Trachimovič – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės skyriaus vyriausioji specialistė, Agnė Nakčerienė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės skyriaus patarėja, Mantas Stanžys – Respublikinės jungtinės profesinės sąjungos teisininkas, Jelena Polijančuk – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės skyriaus vyresnioji patarėja, Vaidotas Kalinauskas – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinio draudimo skyriaus vedėjas, Donata Telišauskaitė-Čekanavičė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinio draudimo skyriaus vyriausioji specialistė, Eitvydas Zurba – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Lygių galimybių, moterų ir vyrų lygybės skyriaus vyriausiasis specialistas, Rasa Šidagytė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo aplinkos skyriaus patarėja, Jonas Deveikis – naujienų portalo LRT.lt verslo žurnalistas, Egidijus Milešinas – Lietuvos švietimo ir mokslo profesinės sąjungos pirmininkas, Neringa Morozaitė-Rasmussen (atstovaujama organizacija nenurodyta).

Darbotvarkė:

Posėdžio darbotvarkės tvirtinimas.

1. Lietuvos Respublikos trišalės tarybos pirmininko rinkimai (Vyriausybės atstovas).

2. Dėl projekto TALENTAS rekomendacijų Lietuvai pristatymo.

3. Dėl įstatymų projektų paketo ir socialinių partnerių sutarto Darbo kodekso projektų paketo (po Darbo santykių komisijos 2021-09-07, 2021-09-13 posėdžių):

Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 24, 25, 26, 30, 36, 40, 44, 46, 52, 59, 64, 107, 113, 131, 133, 134, 137, 206 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas Nr. 1), Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 1, 5, 11¹, 19, 22, 23, 24 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto (toliau – Projektas Nr. 2) ir Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1836 2, 7 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas Nr. 3) paketo ir dėl socialinių partnerių sutarto Darbo kodekso 2, 25, 30, 47, 51, 55, 72¹, 75, 117, 126, 36, 138, 169 ir 171 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto.

4. Dėl Darbo kodekso 144 straipsnio 8 dalies pakeitimo (po Darbo santykių komisijos 2021-09-14 posėdžio).

5. Dėl kito Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdžio.

Posėdžio darbotvarkės tvirtinimas.

Dalia Jakutavičė paklausė, ar Trišalės tarybos nariai turi pasiūlymų ir papildymų posėdžio darbotvarkei.

Trišalės tarybos nariai pasiūlymų ir papildymų neturėjo.

NUTARTA. Pritarti 2021 m. rugsėjo 21 d. Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdžio darbotvarkei.

1. SVARSTYTA. Lietuvos Respublikos trišalės tarybos pirmininko rinkimai (Vyriausybės atstovas).

Dalia Jakutavičė paklausė dėl siūlomos pirmininko kandidatūros iš Vyriausybės pusės atstovų.

Socialinės apsaugos ir darbo viceministras Vytautas Šilinskas informavo, kad Vyriausybės atstovai susitarė ir tradiciškai siūlo pirmininkauti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atstovui, t. y. jam.

Dalia Jakutavičė paklausė, ar yra prieštaraujančių Vytauto Šilinsko kandidatūrai.

Trišalės tarybos nariai neprieštaravo.

NUTARTA. Pritarti Vyriausybės šalies atstovo, Vytauto Šilinsko, socialinės apsaugos ir darbo viceministro, paskyrimui Lietuvos Respublikos trišalės tarybos pirmininku šešiams mėnesiams.

2. SVARSTYTA. Dėl projekto TALENTAS rekomendacijų Lietuvai pristatymo.

Agnė Kavaliauskienė, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Strateginių kompetencijų grupės patarėja, pristatė skaidres „Projekto TALENTAS rekomendacijos Lietuvai“ (*skaidrės pridedamos*).

Vytautas Šilinskas pasitikslino dėl sąlyginai mažo atvykstančių aukštos kvalifikacijos darbuotojų skaičiaus.

Agnė Kavaliauskienė atsakė, kad procentiškai aukštos kvalifikacijos specialistų santykis mažėja, nors skaičius didėja.

Rūta Skyrienė padėkojo už puikų pristatymą ir sakė mananti, kad ši prezentacija turėtų būti nukreipta ne į darbdavius, bet į politikus, migracijos procedūrų specialistus. Ji pasisakė apie situacijas, kai įmonės negali atsivežti aukštos kvalifikacijos darbuotojų šeimos narių, apie didesnius mokesčius, kuriuos turi mokėti kvalifikuoti darbuotojai.

Agnė Kavaliauskienė atsakė, kad ši trumpa prezentacija yra konkrečiai pritaikyta tiems, kuriems tai yra aktualu, įvardino atskiras ministerijas, taip pat akcentavo, kad tai yra dialogo ir diskusijos skatinimas.

Ričardas Sartatavičius sakė, kad Lietuvos pramonininkų konfederacija pritaria aukštos kvalifikacijos darbuotojų pritraukimo į Lietuvą iniciatyvai, bet ragino į situaciją žvelgti plačiau, kalbėjo apie darbuotojų trūkumą, sakydamas, kad Lietuvoje trūksta vieningos ir ilgalaikės migracijos politikos, kuri padėtų spręsti šią problemą.

Agnė Kavaliauskienė sakė, kad Vyriausybės priemonių plane yra įtraukta priemonė dėl migracijos procedūrų peržiūros, minėjo Užsieniečių teisinės padėties įstatymo pakeitimus.

Dalia Jakutavičė padėkojo už dalinimąsi informacija ir sakė mananti, kad reiktų keisti požiūrį, t. y., kad atsivežami ne talentai, bet žmonės su visais jų gyvenimais, šeimomis. Kalbėjo apie tai, kad pagrindinę informaciją apie buitį, socialinius dalykus atvykę darbuotojai turėtų gauti savivaldybėje, kurioje atsiduria. Pasisakė, kad nereikėtų skirstyti žmonių į aukštos ir žemos kvalifikacijos specialistus.

Agnė Kavaliauskienė informavo, kad planuojama, jog spalio mėnesį turėtų atsidaryti International House Vilnius, kur vienoje vietoje būtų teikiamos viešosios paslaugos aukštos kvalifikacijos specialistams. Taip pat kalbėjo apie Vidaus reikalų ministerijos pateiktus pakeitimų projektus, susijusius su geresniu viešųjų administracinių paslaugų prieinamumu. Akcentavo būtinybę suprantamai pateikti informaciją visiems žmonėms.

Aurelija Maldutytė padėkojo už pristatymą ir pritarė dėl darbuotojų trūkumo, ne tik aukštos kvalifikacijos. Klausė, ar yra institucija, kuri koordinuotų gautus atsakymus dėl rekomendacijų iš ministerijų, socialinių partnerių.

Agnė Kavaliauskienė atsakė, kad kol kas tokios institucijos nėra, nors Vyriausybės programoje yra punktas dėl tokios institucijos sukūrimo. Šiuo metu šios funkcijos yra labai plačiai pasklidusios po įvairias institucijas. Kalbėjo, kad kol kas šį darbą atliekanti ji pati ir kituose lygiuose kvietė prisijungti ir socialinius partnerius.

Ričardas Garuolis kalbėjo apie tai, kad turėtų būti reikalavimas atvykusiam aukštos kvalifikacijos darbuotojui sukurti darbo vietas ir žemesnės kvalifikacijos vietiniams darbuotojams, kad nebūtų socialinio dempingo.

Vytautas Šilinskas padėkojo už pristatymą ir siūlė pereiti prie kito klausimo.

NUTARTA. Išklaudyta informacija dėl projekto TALENTAS rekomendacijų Lietuvai pristatymo.

3. SVARSTYTA. Dėl įstatymų projektų paketo ir socialinių partnerių sutarto Darbo kodekso projektų paketo (po Darbo santykių komisijos 2021-09-07, 2021-09-13 posėdžių): Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 24, 25, 26, 30, 36, 40, 44, 46, 52, 59, 64, 107, 113, 131, 133, 134, 137, 206 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas Nr. 1), Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 1, 5, 11¹, 19, 22, 23, 24 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto (toliau – Projektas Nr. 2) ir Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1836 2, 7 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas Nr. 3) paketo ir dėl socialinių partnerių sutarto Darbo kodekso 2, 25, 30, 47, 51, 55, 72¹, 75, 117, 126, 36, 138, 169 ir 171 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto.

Aurelija Maldutytė, Darbo santykių komisijos pirmininkė, informavo, kad įvyko trys Darbo santykių komisijos posėdžiai, Trišalės tarybos nariams rugsėjo 16 d. buvo persiūstas Darbo kodekso (toliau – DK) pakeitimo įstatymo projektas su nurodytomis pastabomis, kur yra šalių pritarimai ir nesutarimai. Direktyvinius pasiūlymus buvo stengtasi kuo labiau adaptuoti pagal Direktyvas. Po rugsėjo 16 d. yra patikslintas DK 79 str. dėl laikino įdarbinimo įmonių, o taip pat DK 107 str. 6 dalies 1 punktas. Ji informavo, kad yra likęs vienintelis nesutarimas – DK 113 str. 1 d. pakeitimas, kuriam nepritarė darbdavių atstovai.

Kęstutis Juknis nurodė, kad yra netiksliai surašyti pritarimai ir nurodė DK 59 str., sakydamas kad vietoje „asociacijos“ būtų parašyta „profesinės sąjungos“.

Aurelija Maldutytė atkreipė dėmesį, kad šios dienos posėdyje pristatomame DK 59 str. pakeitimo projekte yra kalbama apie SADM siūlomą direktyvinį pakeitimą, o ne apie dvišalių darbdavių ir profesinių sąjungų susitikimų rezultata. Sakė, kad Kęstučio Juknio paminėtas klausimas yra dvišalių derybų sąrašė ir toliau bus svarstomas.

Kęstutis Juknis, tęsdamas sakė, kad DK 52 str. reiktų pakeisti ir patikslinti terminą „neseniai pagimdžiusi moteris“, – siūlė patikslinti žodį „neseniai“ žodžiais „iki metų“ ar „iki dviejų“. Taip pat suabejojo, ar visi pritarė DK 57 str. pakeitimui, – kalbėjo apie darbo tarybas ir profesines sąjungas. Siūlė jas sukeisti vietomis ir rašyti, kad „suderinama su įstaigoje/įmonėje veikiančia profesine sąjunga, o kai jos nėra – su darbo taryba“. Pasak jo, svarbiausia, kad nebūtų darbo ginčo darbuotojo atleidimo atveju.

Vytautas Šilinskas pasitikslino, ar šie klausimai buvo aptariami Darbo santykių komisijoje.

Aurelija Maldutytė sakė, kad šių klausimų Darbo santykių komisijoje nebuvo, jie nebuvo svarstomi ir siūlė nepradėti dėl jų dabar diskutuoti.

Vytautas Šilinskas atkreipė dėmesį, kad šios dienos posėdyje yra susirinkta išklausti to, kas buvo apsvaistyta Darbo santykių komisijoje ir balsuoti dėl priimtų sprendimų, o naujus pasiūlymus galima teikti Seimo komitetams, kur toliau persikelia diskusijos. Jis siūlė dabar iš naujo nediskutuoti dėl to, dėl ko vyko diskusijos Darbo santykių komisijoje. Su naujais pasiūlymais reikia susipažinti ir diskutuoti dėl jų, bet šiandien nėra galimybės tai padaryti.

Aurelija Maldutytė paklausė, ar bus sutinkama tvirtinti Darbo kodekso pakeitimus, tada Ligos ir motinystės įstatymo pakeitimus, Lygių galimybių įstatymo pakeitimus, o tada Darbo kodekso 144 str. 8 d. pakeitimą.

Vytautas Šilinskas pasiūlė pasisakyti dėl Ligos ir motinystės įstatymo projekto.

Inga Ruginienė pateikė Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos poziciją dėl vaiko priežiūros atostogų apmokėjimo, sakydama, kad toks pasiūlymas blogina esamą padėtį, nes tėvams mažėja išmokos. Argumentą „galima dirbti“ apriboja „lubos“, kai jis yra surišamas su VDU ir, LPSK skaičiavimu, nesuteikia jokios pridėtinės vertės. Taip pat ji, palaikydama ankstyvą tėvų grįžimą į darbą, atkreipė dėmesį į vaikų priežiūros infrastruktūrą, sakydama, kad sunku rasti vietų tiek valstybiniuose, tiek privačiuose vaikų darželiuose. Apibendrinama ji išsakė nuomonę, kad dabartinė sistema yra labiau palanki jauniems tėveliams ir todėl LPSK negali pritarti siūlymui.

Vytautas Šilinskas atsakė, kad ministerijos noras buvo pagerinti situaciją ir išmokos buvo skaičiuotos taip, kad jos didėtų arba bent nemažėtų, kalbėjo apie dirbančių pusę etato situacijos pagerinimą.

Inga Ruginienė pasiūlė atidėti klausimą iki kito posėdžio, per tą laiką surengti papildomą susitikimą ir padiskutuoti dėl skaičiavimų.

Donata Telišauskaitė-Čekanavičė paaiškino, kad negalima palikti dabartinės situacijos, nes nebus įgyvendinta direktyva, sakydama, kad Europos Komisija griežtai pasisako prieš mūsų sistemą antraisiais metais ir neleidžia tėvams pilnai dirbti antraisiais metais, nes būtų neprižiūrimi vaikai. Taip pat minėjo Valstybės kontrolės rekomendacijas dėl sistemos išsigrūdinimo, kad neliktų paramos sistemos elementų. Sakė, kad pasiūlymai dėl dydžių apmokėjimo buvo diskutuoti su visuomene.

Aurelija Maldutytė informavo, kad Darbo santykių komisijoje buvo pritarta pakeitimams, tik be profesinių sąjungų nuomonės.

Vincas Kunca pasiteiravo, ar bus balsuojama ir dėl tų straipsnių, kur yra abejonių.

Vytautas Šilinskas paaiškino, kad Darbo santykių komisijoje vyko diskusijos, atstovai priėmė sprendimą, ir šiandien Trišalėje taryboje balsuojama dėl to, kas sutarta ir nesutarta. O pasiūlymus galima teikti bet kada, bet tuomet diskusijos gali tęstis be galo, todėl būtina nusistatyti

terminą, iki kada baigiasi diskusijos. Siūlė šiandien balsuoti, o ateityje vis dar būtų galima tobulinti, pavyzdžiui, pridėdant Kęstučio Juknio pasiūlymus.

Kęstučio Juknio nuomone, reiktų išimti jo pasiūlymą dėl DK 57 str. ir Ingos Ruginienės pasiūlymą, o dėl viso kito paketo balsuoti ir jį paleisti.

Aurelija Maldutytė pabrėžė, kad dėl DK 57 str. nėra jokios klaidos, nes tokio pasiūlymo nebuvo pateikta, tai yra naujas pasiūlymas.

Vita Baliukevičienė taip pat pabrėžė, kad nėra jokios klaidos dėl DK 57 str., o Kęstučio Juknio pateiktas pasiūlymas yra naujas, bet jam pritarti dabar nėra galimybės. Pasisakė, kad nėra reikalo keisti termino „neseniai pagimdžiusi“, nes niekada dėl to nebuvo iškilę jokio nusiskundimo. Ji atkreipė dėmesį dėl DK 57 str., kad informavimas ir konsultavimas yra darbo tarybų funkcija ir šiuo metu greitai pritarti šiam pasiūlymui taip pat negalima.

Kęstutis Juknis nesutiko, kad tai yra naujas pasiūlymas.

Ričardas Garuolis informavo, kad profesinė sąjunga „Solidarumas“ pritaria Ingos Ruginienės pasiūlymui atidėti Ligos ir motinystės įstatymo pakeitimų svarstymą.

Vytautas Šilinskas pasiūlė paeiliui balsuoti dėl kiekvieno įstatymo projekto ir sakė, kad Kęstučio Juknio pasiūlymai perduodami į Darbo santykių komisiją, o šiuo metu šie dalykai nėra keičiami. Jei Darbo santykių komisijoje jiems bus pritarta, bus galima grįžti į Trišalę tarybą. Viceministras siūlė pateikti pasiūlymą ir dėl jo būtų diskutuojama.

Kęstutis Juknis pasiūlė išimti DK 57 str., dar kartą jį perduoti Darbo santykių komisijai, o DK paketą teikti Seimui be šio straipsnio.

Vytautas Šilinskas klausė, ar Trišalės tarybos nariai pritartų balsavimui, kad DK 57 str. būtų neįtrauktas į paketą. Jis paprašė pakelti rankas tų, kurie mano, kad reikia išimti DK 57 str. ir jį gražinti atgal į Darbo santykių komisiją. Pasisakė manantis, kad nereikia jo išimti.

Rūta Skyrienė sakė norinti išgirsti atsakymų į klausimus ir dėl kitų DK straipsnių arba paprašė konkrečiai įvardinti, už kuriuos DK straipsnius yra balsuojama, nes už visą paketą ji balsuoti negalinti.

Dalia Jakutavičė siūlė leisti visiems norintiems pasisakyti ir tada nuspręsti, ką toliau daryti su naujais pasiūlymais.

Rūta Skyrienė klausė dėl DK 25 str. pakeitimo, įterpiant žodį „atspausdinti“.

Aurelija Maldutytė paaiškino, kad tai direktyvinis pakeitimas.

Rūta Skyrienė pasisakė dėl DK 30 str. pakeitimo – „imasi aktyvių veiksmų“ siūlė pakeisti į „pasiūlo pagalbą“.

Aurelija Maldutytė paaiškino, kad šis pasiūlymas atsirado dvišaliuose darbdavių ir profesinių sąjungų susitikimuose, ir jei niekas neprieštarauja, jį galima koreguoti.

Dalia Jakutavičė nepritarė pasiūlymui, sakydama kad dėl šios formuluotės buvo ilgai diskutuota.

Rūta Skyrienė sutiko nekeisti DK 30 str. pakeitimo formuluotės ir toliau klausė dėl DK 40 str.

Aurelija Maldutytė pateikė paaiškinimą, sakydama, kad įrodymui bus reikalinga pažyma.

Rūta Skyrienė klausė dėl DK 44 str. 9 p. ir dėl DK 52 str.

Aurelija Maldutytė atsakė, kad DK 44 str. 9 p. yra direktyvinis pakeitimas ir reikės pateikti nuorodas į tai nustatančias darbo teisės nuorodas. DK 52 str. taip pat yra direktyvinis pakeitimas.

Toliau Rūta Skyrienė klausė dėl DK 107 str. 3 p. ir dėl DK 113 str. 1 d.

Aurelija Maldutytė paaiškino, kad tokia informacija yra Valstybinės darbo inspekcijos interneto svetainėje, o dėl DK 113 str. 1 d. ji atsakė, kad tai vienintelis pakeitimas, dėl kurio yra nesusitarta Darbo santykių komisijoje.

Rūta Skyrienė teiravosi dėl DK 126 str. 3 punkto.

Dalia Jakutavičė priminė, kad šis Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pasiūlymas buvo svarstomas dvišaliuose susitikimuose. Šiuo pasiūlymu buvo norima tam tikra tvarka sudėlioti atostogas.

Rūta Juršaitė paaiškino, kad tai tik redakcinio pobūdžio pakeitimas.

Rūta Skyrienė klausė dėl DK 133 str. pakeitimo.

Aurelija Maldutytė atsakė, kad tai direktyvinis pakeitimas.

Rūta Skyrienė sakė, kad yra pritariama šiems pakeitimams, tačiau pasitiksline, ar neuždraudžiama teikti pasiūlymų ir pasiūlymų tiesiai Seimo komitetams.

Vytautas Šilinskas atsakė teigiamai.

Ričardas Sartatavičius sakė, kad Lietuvos pramonininkų konfederacija nepritaria DK 26 str. 6 d. pakeitimui ir 113 str. 1 d. pakeitimui.

Aurelija Maldutytė patiksline, kad DK 26 str. 6 d. yra perkelta į dvišalių susitikimų svarstymus, o darbdavių pusė nepritaria 113 str. 1 d. pakeitimui.

Kęstutis Juknis siūlė iš paketo išimti 57, 26 ir 113 str., o visiems kitiems pakeitimams pritari.

Aurelija Maldutytė pabrėžė, kad šalių sutarimo nėra dėl 113 str. 1 d. ir klausė, kaip būtų fiksuojama balsuojant.

Vytautas Šilinskas pasiūlė balsuoti už tuos pakeitimus, kuriems buvo pritari Darbo santykių komisijoje.

Rūta Juršaitė atkreipė dėmesį, kad dėl 113 str. 5 dalies buvo sutarta.

Rūta Skyrienė pasitiksline, ar išimta 26 str. 6 d.

Aurelija Maldutytė atsakė, kad taip, ji yra išimta ir perduota socialinių partnerių svarstymui.

Vytautas Šilinskas pasiūlė balsavimo formulotę: Trišalės tarybos nariai pritaria Darbo santykių komisijoje sutartiems Darbo kodekso pakeitimams, išskyrus 113 str. 1 d., dėl kurios spęstų Seimo nariai.

Dalia Jakutavičė paklausė dėl DK 144 str. 8 dalies pakeitimo.

Vytautas Šilinskas ir Aurelija Maldutytė atsakė, kad, atsižvelgiant į Trišalės tarybos posėdžio darbotvarkę, šis klausimas bus svarstomas atskirai.

Rūta Skyrienė priminė politinį susitarimą, kad į Seimą teikiami tik tie Darbo kodekso pakeitimo straipsniai, dėl kurių Trišalėje taryboje buvo sutarta, todėl pasiūlė išimti iš paketo 113 str. 1 d. pakeitimą.

Vytautas Šilinskas atsakė, kad nebus galima jo išimti, nes tai yra direktyvinė nuostata, tačiau lieka nuomonė, kad darbdavių pusė tokiems pakeitimams nepritaria.

Rūta Skyrienė paklausė, kaip šis punktas skamba Direktyvoje.

Rūta Juršaitė atsakė, kad, atsižvelgiant į Direktyvos reikalavimus, šalys turi perkelti garantijas tam tikriems darbuotojams dėl nuotolinio darbo, dėl ne viso darbo laiko ir dėl darbo laiko režimo, iš kurių liko tik darbo laiko režimo reglamentavimas, nes visa kita yra įgyvendinta. Pabrėžė, kad tai yra geras punktas, leisiantis žmonėms pasirinkti ir nėra pažodinio perkėlimo. Jei darbdavys neturės sąlygų sudaryti tokios galimybės, jam paliekama teisė jos ir nesudaryti.

Aurelija Maldutytė klausė, kodėl darbdavys turi tai įrodinėti, nes ne visas sąnaudas galima konkrečiai įvardinti.

Rūta Juršaitė sakė, kad darbdavys turėtų motyvuotai atsakyti ir pagrįsti atsakymą.

Dalia Jakutavičė atkreipė dėmesį, kad darbo ginčų komisijoje darbdaviui tai reikės įrodinėti.

Kęstutis Juknis klausė, ar būtų galima išimti DK 57 str. ir jį teikti su kitu paketu.

Rūta Juršaitė atsakė, kad DK 57 str. yra ne direktyvinė nuostata, o darbdavių ir profesinių sąjungų sutarta nuostata, todėl, sakė, SADM galėtų sutikti, kad ji būtų išimta iš šio paketo.

Aurelija Maldutytė klausė, gal galima pakeisti 113 str. 1 d. formulotę ir rasti visiems tinkamą formulotę.

Vytautas Šilinskas pasiūlė pirmiausiai balsuoti dėl Kęstučio Juknio pasiūlymo – dėl DK 57 str. išėmimo. Jei dauguma pritarų, jis būtų išimtas ir tada būtų galima balsuoti dėl likusių paketo kitų straipsnių.

Kęstutis Juknis klausė dėl balsavimo kriterijų, sakydamas, kad remiantis protingumo kriterijumi būtų galima jį atidėti tolimesnėms diskusijoms.

Inga Ruginienė sakė sutiktų palikti 57 str., bet su įpareigojimu ir įsipareigojimu apsvarstyti Kęstučio Juknio pasiūlymą ir radus sutarimą kaip įmanoma trumpiausiais terminais, kad šis pasiūlymas patektų į paketą.

Dalia Jakutavičė atkreipė dėmesį, kad Kęstutis Juknis jau trečiadienį galėtų pateikti pasiūlymą.

Rūta Juršaitė ir Vytautas Šilinskas pritarė, sakydami, kad tuomet DK 57 str. neišimamas iš paketo, bet atsiranda įsipareigojimas.

Rūta Skyrienė pritarė Ingos Ruginienės pasiūlymui.

Kęstutis Juknis sakė, kad šį straipsnį išimam ir taisom, jei bus spėta pataisyti, bus įdėtas pataisytas, jei nebus susitarta, bus įdėtas toks, koks yra.

Vytautas Šilinskas apibendrina sakydamas, kad visi sutinka, kad reikia tartis, jei bus suspėta susitarti, bus įdėta kita formuluotė. Siūlė balsuoti, kas mano, kad reikia išimti tokį, koks yra DK 57 str. Pats pasisakė, kad nereikėtų išimti.

Kęstutis Juknis sakė balsuojantis, kad reikia išimti ir dar kartą leisti komisijai jį peržiūrėti.

Vytautas Šilinskas pasakė, kad bus protokoluojama, kad Kęstutis Juknis ir Vincas Kunca mano, kad reikia išimti šį straipsnį. Kalbėjo, kad dėl to bus toliau diskutuojama Darbo santykių komisijoje ir sprendimas bus teikiamas į Seimą. Jis apibendrina, kad siūloma pritari Darbo santykių komisijoje sutartiems Darbo kodekso pakeitimo pasiūlymams, išskyrus Darbo kodekso 113 str. 1 dalies papildymui, kuriam nepritaria darbdavių pusė. Sakė, kad toliau būtų galima pereiti prie Darbo kodeks 144 str. 8 d. svarstymo. Pasiūlė balsuoti už pakeitimus.

Inga Ruginienė patikslino, kad turėtų būti trys balsai – po vieną iš kiekvienos pusės: Vyriausybės atstovai pritaria, darbdavių atstovai pritaria, profesinių sąjungų atstovai pritaria.

Vytautas Šilinskas pasiūlė pereiti prie Ligos ir motinystės įstatymo pakeitimo, sakydamas, kad specialistai yra pasiruošę atsakyti į klausimus. Viceministras informavo, kad Vyriausybės pusė palaiko pasiūlymus ir klausė, kokia būtų darbdavių ir profesinių sąjungų pozicija.

Aurelija Maldutytė informavo, kad Darbo santykių komisijoje nebuvo didelių analizių ir pristatymų, buvo pasitikėta Vyriausybės skaičiavimais, kad situacija nebus bloginama ir darbdaviai pritarė pasiūlymams.

Inga Ruginienė sakė negalinti pritari, nes trūksta detalesnio paskaičiavimo. Sakė suprantanti direktyvinį perkėlimą dėl dviejų mėnesių, tačiau dėl apmokėjimo sistemos – LPSK skaičiavimais yra mažesni pinigai ir manoma, kad socialinės garantijos tėvams yra mažinamos.

Donata Telišauskaitė-Čekanavičė pasidalino Direktyvos skaičiavimais, kurie buvo viešai skelbti: <https://socmin.lrv.lt/lt/naujienos/aktualu-tevams-kaip-keisis-vaiko-prieziuros-ismoku-skaiciavimas>. Ji paaiškino, kad negalima palikti dabartinės sistemos, nes labai padidėtų Sodros lėšos, reiktų didinti įmokų tarifą apie 0.3 – 0.4 proc., ko, anot jos, darbdaviai tikrai nenorėtų. Ji pristatė skaičiavimo pavyzdžius MMA ir VDU atvejais.

Aurelija Maldutytė akcentavo, kad yra tie patys pinigai, tik jie yra perskirstomi. Mano, kad tai yra sąžininga.

Vincas Kunca pasiūlė šį klausimą pateikti „Sodros“ tarybai ir tik po to priimti galutinį sprendimą, nes šis klausimas yra Sodros tarybos kompetencijoje.

Donata Telišauskaitė-Čekanavičė priminė, kad projektas buvo teiktas derinti suinteresuotoms institucijoms, tačiau pastabų nebuvo gauta.

Vincas Kunca atsakė, kad „Sodros“ tarybai nebuvo teikta derinti.

Vaidotas Kalinauskas, SADM Socialinio draudimo skyriaus vedėjas, sakė, kad buvo pateikta derinti bendra tvarka ir „Sodros“ tarybai, ir „Sodros“ valdybai, tačiau pastabų nebuvo gauta. Informavo, kad pasiūlymus bus galima pristatyti artimiausiame Sodros tarybos posėdyje.

Vytautas Šilinskas paklausė, ar ir po pateiktos informacijos nesikeičia profesinių sąjungų pozicija.

Inga Ruginienė atsakė, kad skaičiavimai bus analizuojami. Kalbėjo apie uždėtas lubas, kai bus išmokamas skirtumas. Pasisakė, kad darbdaviams reikalingas pilnu etatu dirbantis darbuotojas. Dar kartą pasisakė apie papildomos diskusijos poreikį.

Aurelija Maldutytė pasiūlė pritarti direktyvinei nuostatai dėl dviejų mėnesių, kurią būtina perkelti, o dėl išmokų atskirai padiskutuoti Trišalės tarybos posėdyje su papildoma medžiaga, o taip pat aptarti ir Sodros taryboje.

Inga Ruginienė pritarė, kad galima pritarti direktyvinei nuostatai dėl dviejų mėnesių.

Vytautas Šilinskas akcentavo, kad nebus galima projekto teikti dalimis.

Donata Telišauskaitė-Čekanavičė sakė, kad Vyriausybei projektas turi būti pateiktas spalio mėnesį, o lapkričio mėnesį turi pasiekti Seimą.

Aurelija Maldutytė ir Vytautas Šilinskas pasiūlė surengti neeilinį Trišalės tarybos posėdį. Paklausė, ar tiktų rugsėjo 28 arba rugsėjo 29 diena.

Vincas Kunca sakė, kad „Sodros“ taryboje šis klausimas būtų išanalizuotas rugsėjo 28 d. posėdyje ir mano, kad jos išvados užtektų, nes Ligos ir motinystės klausimo svarstymas pagal kompetenciją yra Sodros tarybos klausimas, o Sodros taryboje atstovaujamos visos trys šalys.

Donata Telišauskaitė-Čekanavičė pritarė ir sakė, kad šis projektas ejo kaip lydimasis Darbo kodekso projektas. Buvęs atskirai jis net nebūtų teiktas svarstyti Trišalei tarybai.

Rūta Skyrienė atkreipė dėmesį, kad Trišalė taryba nagrinėja ir socialinius-ekonominius klausimus, o ne tik Darbo kodeksą.

Vytautas Šilinskas pažymėjo, kad projektas bus pristatytas posėdyje, bet nebus dėl jo balsuojama, nes balsuos „Sodros“ taryba.

Dalia Jakutavičė pasiūlė susirinkti po „Sodros“ tarybos posėdžio.

Vytautas Šilinskas pasiūlė neeilinį posėdį surengti rugsėjo 29 dieną. Taip pat paklausė, ar Darbo santykių komisijoje buvo diskutuota dėl Lygių galimybių įstatymo pakeitimo.

Aurelija Maldutytė informavo, kad Darbo santykių komisijoje buvo vienbalsiai pritarta šio įstatymo pakeitimui.

Rūta Skyrienė atkreipė dėmesį dėl Trišalės tarybos nariams nepridėtų dokumentų.

NUTARTA:

1. Pritarti Darbo santykių komisijoje sutartiems Darbo kodekso straipsnių pakeitimo pasiūlymams, išskyrus Darbo kodekso 113 str. 1 dalies papildymą, kuriam nepritaria darbdavių atstovai, tačiau pritaria LR Vyriausybės atstovai ir profesinių sąjungų atstovai (Lietuvos Respublikos darbo kodekso 2, 25, 26, 30, 36, 40, 44, 46, 47, 51, 52, 55, 57, 59, 72¹, 75, 79, 107, 113, 117, 126, 133, 134, 136, 137, 138, 169, 171 straipsnių ir priedo pakeitimo Įstatymo projektas).

2. Klausimą dėl Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 1, 5, 11¹, 19, 22, 23, 24 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto (toliau – Projektas Nr. 2) pakartotinai svarstyti 2021 m. rugsėjo 29 d. neeiliniame Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdyje po „Sodros“ tarybos 2021 m. rugsėjo 28 d. posėdžio.

3. Pritarti Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1836 2, 7 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektui (toliau – Projektas Nr. 3).

4. SVARSTYTA. Dėl Darbo kodekso 144 str. 8 d. pakeitimo (po Darbo santykių komisijos 2021-09-14 posėdžio).

Aurelija Maldutytė informavo, kad buvo siūlomos dvi pakeitimų alternatyvos: mažinti esamą 50 proc. kompensaciją arba ją visai panaikinti ir Darbo santykių komisijoje buvo nagrinėjamas platesnis šios DK nuostatos naudojimo kontekstas, atkreipiant dėmesį, kad yra ir daugiau kenksmingų darbų. Nurodė, kad darbdaviai už mažiau patrauklias darbo vietas, pavyzdžiui, darbą šaldytuvuose, moka šiek tiek daugiau. Ji informavo, kad po ilgų diskusijų bendro sutarimo nėra, tačiau yra darbdavių pasiūlymas, kuriam Vyriausybės pusės atstovai neprieštaravo – pakeitimus atlikti etapais. Pažymėjo, kad įmonėms, kurios naudoja šią nuostatą, nebūtų gerai iš karto jos atsisakyti. Metus nuo pakeitimų įsigaliojimo siūlomas kompensacijos dydis – 30 proc., o nuo 2023 metų tokią nuostatą siūloma panaikinti argumentuojant tuo, kad dažniausiai ši kompensacija mokama kaip darbo užmokesčio dalis. Atkreipė dėmesį, kad daug ką galima įtraukti į įmonių sąnaudas. Pateikė pavyzdį, kad esant kilnojamojo pobūdžio darbui, užsienio šalyse tai įforminama kaip komandiruotė. Taip pat atkreipė dėmesį, kad rinka pati turėtų susireguliuoti ir turėtų būti mokami didesni atlyginimai, jų neslepiant. Taip pat informavo, kad profesinių sąjungų pozicija turėtų būti pristatyta šios dienos posėdyje, nes pasiūlymas reglamentavimą keisti etapais atsirado Darbo santykių komisijos diskusijų metu ir jis nebuvo aptartas. Taip pat paminėjo jau išsakytą profesinių sąjungų nuomonę, kad tokią kompensaciją reikia visiškai naikinti.

Ričardas Sartatavičius priminė Lietuvos pramonininkų konfederacijos argumentus prieš šios nuostatos išbraukimą, sakydamas, kad tai ypatingai darytų įtaką statybos, karjerų sektoriams ir kitiems dirbantiems lauko sąlygomis bei sumažintų jų konkurencingumą. Kalbėjo, kad reiktų kovoti su pavieniais piktnaudžiavimo atvejais, o ne keisti visą esamą sistemą. Sakė, kad LPK pirminė pozicija buvo nebraukti šio punkto, tačiau po ilgų diskusijų buvo prieita nuomonės, kad reikalingas pereinamasis etapas, kad kompensacijos dydis būtų 30, o ne 50 proc.

Inga Ruginienė pasisakė dėl pasiūlymo, nurodydama, kad išlaidos darbo funkcijų atlikimui pagal faktą turėtų būti pilnai kompensuojamos. Dėl darbo lauko sąlygomis nurodė turinti du pasiūlymus ir klausė, kodėl tai reikia reglamentuoti per Darbo kodeksą, galbūt VMI galėtų pasiūlyti, kaip būtų galima apmokestinti priedą per kitus teisės aktus. Kitas pasiūlymas – lauko priedui būtų galima nustatyti tam tikrą koeficientą, pavyzdžiui, 1.4 ar 1.5, – konkretus koeficiento dydis – susitarimo reikalas.

Ričardas Garuolis pasisakė apie Tarptautinio valiutos fondo rekomendacijas dėl konkurencingumo. Kalbėjo apie Vilniaus viešojo transporto ruošimąsi streikuoti ir sakė, kad viena iš streiko priežasčių – noras išplėsti kilnojamojo darbo priedą, nuo kurio nukentėtų darbuotojai. Nurodė, kad atėjo laikas didinti atlyginimus.

Aurelija Maldutytė, komentuoama pasiūlymą dėl koeficiento, pažymėjo, kad neteisinga būtų prie jo prisirišti. Nurodė, kad didesnę atlyginimą sureguliuoja pati rinka, nebūtina jo reguliuoti Darbo kodeksu. Prašė suprasti, kad drastiški ir greiti pakeitimų sprendimai yra sudėtingi verslui, taip pat atkreipė dėmesį, kad žmonės nori gauti ir leisti pinigų čia ir dabar. Dar kartą pabrėžė, kad prie kitos sistemos svarbu eiti etapais, kad ir žmonės nebūtų nuskriausti, ir verslui nebūtų sunku.

Dalia Jakutavičė nurodė, kad yra keistas darbdavių prašymas palikti truputį šešėlio. Kalbėjo, kad profesinės sąjungos iš darbuotojų sulaukia daug žinučių, kad tai yra tiesiog dalis darbo užmokesčio. Paminėjo, kad didžiosiose įmonėse buvo svarstyta, kaip galima darbuotojams mokėti tokias kompensacijas ir buvo prieita prie išvados, kad tiesiog nėra galimybių jų mokėti, nes darbdavys aprūpina visomis priemonėmis. Smulkus verslas, pasak jos, naudojami šia išlyga ir moka tai kaip darbo užmokesčio dalį. Kalbėjo, kad reikia pagalvoti, kas prisiims atsakomybę už žmogaus prarastas socialines garantijas.

Vytautas Šilinskas nurodė suprantantis, kad darbdaviams reikia laiko prisitaikyti, tačiau šios dienos sprendimas matyt toks, kad šalys negali susitarti.

Rūta Skyrienė nurodė palaikanti mintį, kad tai yra mokesčių vengimas ir pritarė, kad šią praktiką reikia naikinti, tačiau pereinamasis laikotarpis būtinas, nes kai kurioms įmonėms gali būti sudėtinga. Kokį pereinamąjį laikotarpį nustatyti ir kaip jį suskaičiuoti, jos nuomone, reiktų SADM

ir Finansų ministerijos specialistų pagalbos. Pasisakė, kad priedas galėtų būti mažinamas etapais arba apmokestinamas gyventojų pajamų mokesčiu.

Ričardas Sartatavičius pažymėjo, kad Lietuvos pramonininkų konfederacija nesutinka, kad tai yra šešėlio skatinimas. Kalbėjo, kad šiandien darbdaviai susiduria su daug iššūkių – brangsta žaliavos, transportas, elektra, dujos, tad negalima sakyti, kad visi piktnaudžiauja. Akcentavo, kad būtinai reikalingas pereinamas laikotarpis, jei jau nusprendžiama tokią nuostatą naikinti.

Aurelija Maldutytė sakė, kad tai yra įstatymu leidžiami atskaitymai, iš kontroliuojančių institucijų buvo išgirsta, kad yra piktnaudžiaujančių, bet tokiems atvejams yra atskiri teisės aktai. Akcentavo, kad nebūtinai tai yra nelegalu, jei yra neapmokestinta, nes toks yra dabartinis reguliavimas, tačiau nematant poreikio, už ką kompensuoti yra prašoma etapais naikinti šią kompensaciją.

Vytautas Šilinskas apibendrino, kad tai yra teisėta, tik klausimas, ar teisinga, o ir patys darbdaviai sutinka, kad galbūt ne, todėl palaipsniui reikėtų šią nuostatą naikinti.

NUTARTA. Fiksuoti skirtingas nuomones dėl Darbo kodekso 144 str. 8 d. pakeitimo:

Darbdavių organizacijų atstovai ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės atstovai pritartę pereinamajam laikotarpiui keičiant Darbo kodekso 144 str. 8 d. ir siūlo mažinti kompensacijas iki 30 proc., o nuo 2023 metų Darbo kodekso 144 str. 8 d. panaikinti;

Profesinių sąjungų atstovai siūlo panaikinti Darbo kodekso 144 str. 8 d. nuostatą ir siūlo nustatyti, kad už darbą lauko sąlygomis būtų mokamas koeficientas, kurio konkretus dydis – susitarimo reikalas arba tai būtų reglamentuota kituose teisės aktuose.

5. SVARSTYTA. Dėl kito Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdžio.

Ričardas Sartatavičius pasisakė, kad darbdaviai pastaruoju metu pastebi, kad klastojami tyrimai, imami nedarbingumo pažymėjimai, todėl į kito posėdžio darbotvarkę siūlys įtraukti klausimą „Dėl piktnaudžiavimo nedarbingumo pažymėjimais“.

Vytautas Šilinskas siūlė klausimo teikėjams pristatyti problemą ir pasiūlyti jos sprendimo būdus. Paklausė Trišalės tarybos narių, ar būtų tinkama kito eilinio posėdžio data 2021 m. spalio 26 d. 14.00 val.

Trišalės tarybos nariai pritarė.

NUTARTA:

1. Kitą eilinį Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdį surengti 2021 m. spalio 26 d. 14.00 val.

2. Į posėdžio darbotvarkę įtraukti Lietuvos pramonininkų konfederacijos pasiūlytą klausimą „Dėl piktnaudžiavimo nedarbingumo pažymėjimais“.

Posėdžio pirmininkas

Vytautas Šilinskas

Posėdžio sekretorė

Valda Pranckuvienė